

Even uw aandacht...

Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.

Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.

Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van boekjes voor opvoering beslist.

Veel leesplezier!

MEETJE VAN 'T POLDERHOF

Toneelspel in drie bedrijven

door

RENE DE WINDT

Toneelfonds J. JANSSENS * Antwerpen

1985

(N° 1493)

OPVOERINGSRECHT

Het opvoeringsrecht wordt verkregen na aankoop van tenminste TIEN tekstboekjes bij de uitgever en na betaling van de verschuldigde auteursrechten aan:

S.A.B.A.M.
Aarlenstraat 75-77
1040 Brussel 4

Na aankoop van het verplicht aantal boekjes krijgt men van de uitgever een aankoopbewijs. Dit bewijs moet samen met een aanvraagkaart waarop plaats en datum(s) van opvoering werden ingevuld, minstens veertien dagen voor de opvoering(en) naar S.A.B.A.M. worden gestuurd.

Men is volgens de Auteurswet strafbaar als men gebruik maakt van gekregen, gehuurde, geleende of gecopieerde boekjes.

Wanneer men niet voldoet aan de hier opgesomde voorwaarden, worden de geldende auteursrechten met 100% verhoogd.

Voor Nederland wende men zich tot:

I.B.V.A "Holland"
Postbus 363
1800 AJ Alkmaar.

cop. 1985 Toneelfonds J. Janssens/René de Windt

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotocopie, microfilm of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

René De Windt

Toneelspel in drie bedrijven

Personen :

1. Bernard Desompel, landbouwer.
2. Ginette, zijn tweede vrouw.
3. Frans, zoon van Desompel uit eerste huwelijk.
4. Betty, dochter van Desompel, uit tweede huwelijk.
5. Meetje Marie, moeder van Bernard Desompel.
6. Leineke Pauwen, verloofde van Frans.
7. Pierre Van Hagen, verloofde van Betty.
8. Yvo Slijke, de knecht, een filosoof.
9. Commissaris van politie.
10. Fotograaf Lichtmans, zeer bijziende. Kan door Frans gespeeld worden.
11. Een verpleger, figurant. Kan door Pierre gespeeld worden.

Het gebeuren speelt zich af in de gemeente Groenendorpe, op 't Polderhof, een paar maanden vóór de gemeente verkiezingen.

Het toneel in de drie bedrijven is de woonkamer op het boerenhof.

Er wordt best dialect gesproken.

Eerste bedrijf

(Meetje zit aan tafel, op toneel. Schilt aardappelen.)

Meetje : - Acht en zeventig jaar. Hoe rap gaat een mens zijn leven voorbij. Dat ik jong was, dat ik met Staf trouwde, 't is lang geleden, en toch, 't schijnt maar van gisteren. Mijne Staf zal meteen vijftien jaar dood zijn. Veel te vroeg. Maar wat doet ge eraan ? Zich in 't zweet gewerkt, een lelijke koude opgedaan, en er aan vertrokken. 'k Heb ook hard meegezwoegd, om ons Polderhof op te bouwen. Een van de schoonste van Groenendorpe, en den omtrek. Nu is mijn zoon Bernard hier de baas. En hij doet het goed. Hoewel hij ook vroeg tegenslagen kreeg. Zijn eerste vrouw Alida zo vroeg gestorven. Zijn zoontje Frans was amper één jaar oud. Maar ja, hij moest vooruit. En met een dode kunt ge niet verder leven. Na twee jaar hertrouwde hij met Ginette. Ze hebben een pertige dochter, Betty. Oh, mamezel Betty. Een kop vol schone krullen, kan goed dansen, zeggen ze. Maar 't is ook al.

Zouden er patatten genoeg geschild zijn ? 'k Zal er nog een paar bij-schillen. Pierre, de verloofde van Betty komt ook eten.

(Ginette op)

Ginette : - Hebt ge nu nog niet gedaan met patatten schillen ?

Meetje : - Het waren er nogal veel, Ginette. En redelijk wat kleine bij.

Ginette : - Gij weet altijd wat. 't Is bijna elf uur.

Meetje : - Kijk, nog een paar.

Ginette : - Ge kunt de volgende keer wat vroeger beginnen. Tegenwoordig doet ge niets anders meer dan lang in uw nest liggen. En veel eten.

Meetje : - Om zeven uur was ik op, Ginette.

Ginette : - Dan is Bernard al lang aan het werk.

Meetje : - Hij is de baas, hij moet op alles letten. Ik heb deze morgen de keuken al...

Ginette : - Ge deedt de grote kuis zeker ! Zoudt ge niet zeggen ! Moogt gij van geluk spreken, dat Bernard aan mij zulk een goede vrouw heeft. 't Zou overal niet inkleppen.

Meetje : - Ik doe toch nog wat ik kan, Ginette.

Ginette : - Maar ge kunt niets meer. Dan met uw reumatiek handen de patatten veel te dik schillen. En er nog ogen in laten ook. Weet ge, waar ge op uw plaats zoudt zijn, meet ? In 't klooster.

Meetje : - Ginette !

Ginette : - Ja, ja. Daar zoudt ge op uw plaats zijn.

Meetje : - In 't klooster. Oh, spreek mij daar niet van. 't Slaat om mijn hart als ik er aan denk.

Ginette : - Ge kunt niet eeuwig op 't hof blijven. Dat begrijpt ge.

Meetje : - Mijn Polderhof. Dat ik hielp bouwen. Waar ik zo hard met mijn Staf voor gewerkt heb.

Ginette : - Bernard heeft u geholpen.

Meetje : - In 't begin, als wij het moeilijkst hadden, was hij er nog niet.

Ginette : - Hij is er nu. En hij is de baas.

Meetje : - Ja... 'k Heb hem alles vertekend.

Ginette : - 't Was maar uw plan. Wat zou een oud versleten wijf met zulk een groot schoon boerenhof aanvangen. Nu zijt ge nog alleen goed genoeg om naar 't klooster te gaan.

Meetje : - Weeral, Ginette !

Ginette : - We willen maandelijks wat bij uw pensioentje leggen. Want 't is niet groot. Is dat niet schoon ? Waar zoudt ge dat nog vinden.

(Betty op)

Betty : - 'k Heb mij dat nieuw geruit rokje aangedaan, maatje. En die bloes met kant al boven.

Ginette : - Ja, Bettytje, die staan u beeldig.

Betty : - Pierre komt seffens.

Ginette : - Hij moet een schoon verloofdeke zien. Geen boeremeid.

Betty : - 'k Ben de dochter van 't groot Polderhof, maatje.

Ginette : - En binnenkort trouwt ge een jonge heer, die in de stad werkt.

Betty : - Hij is nogal wat chieker dan onze Frans.

Ginette : - De dien !

Meetje : - Frans is een brave, naarstige jongen.

Ginette : - Zijt gij maar een beetje naarstiger en zorg dat uw patatten geschild geraken. Ze moesten bijna opstaan. En 'k zag de tassen van deze ochtend nog in de bijkeuken.

Meetje : - Ik weet het, ik dacht, na de patatten...

Ginette : - Minder peinzen, mens. En meer werken. Peinzen is niet goed voor een oude vrouw. Ah ja, in 't klooster moogt ge wel peinzen. Daar gaat ge binnenkort toch naar toe.

Meetje : - Neen, Ginette, neen ! Tussen al die oude mensen.

Ginette : - Oude mensen ! Zoudt ge niet zeggen. Marie is maar dertig jaar.

Meetje : - En er is ook een afdeling met gekke sukkelaars.

Ginette : - Daar zult gij niets mee te zien hebben. Tenware, en dat is niet uitgesloten, dat ge ook zot wordt. Want ge begint nu al te verkinden (Tijdens dit gesprek kijkt Betty omzichtig naar de twee vrouwen, sluipt naar een kast, neemt een sleutel onder een vaas weg, opent de kast, en een geldkistje. Neemt er geld en papieren uit, en stopt het vlug onder haar bloes)

Meetje : - Ik weet nog alles, van vroeger.

Ginette : - En dat het hof van ons is. Dat ook !

Meetje : - Dat ook... Ongelukkiglijk.

Ginette : - Ge kunt er niets meer aan veranderen.

Meetje : - Neen. Gedane zaken nemen geen keer.

Betty : - Gaat ge mee naar mijn kamer, maatje ? Die laatste modeboek moet ge eens zien. Daar staat iets prachtig in. Een deux pièske.

Ginette : - Ja, ik kom. En nu wat rap gij, eh ! Peins ook op wat ik gezegd heb.

Meetje : - Het klooster.

Ginette : - Nee, een grote bouw. Waar zij...

(Doet een paar gekke bewegingen. Dan met Betty af)

Meetje : - Naar 't klooster. Erger nog, in de zottenafdeling ! Oh, 't is verschrikkelijk ! En ze heeft er al verschillende keren op gezinspeeld.

Ginette draagt mij niet in haar hart. 'k Heb haar nochtans niets misdaan.

Maar, Bernard zal nooit toestaan dat ik hier wegga. Toch dood dood spijtig, dat ik mijn hof vertekende. De notaris heeft mij er nochtans op gewezen. Maar Bernard en Ginette drongen gedurig aan. En Ginette was oh zo vriendelijk. Ge zoudt haar ons heer geven zonder biechten. Nu zit ik op een schopstoel. 'k Ben hier te veel. 't Klooster !

(Zij weent met gebogen hoofd. Frans op.)

Frans : - Hé meetje, zit ge te dromen ?

Meetje : - Een beetje mijmeren, jongen.

Frans : - Maar. Meetje, ge hebt geschreeemd !

Meetje : - Nee.

Frans : - Toch wel. Is er wat gebeurd ?

Meetje : - Neen. Ik dacht aan vroeger. Aan mijn gelukkige tijd.

Frans : - Zijt ge nu niet gelukkig ?

Meetje : - Kan een oud mens nog gelukkig zijn, jongen ? 't Is verkeerd, als ge nog alleen van herinneringen leeft. Met mijn Staf. En onze kleinrakker Bernard. Ga, help mij nog een paar patatten schillen, dat ik gedaan krijg.

Frans : - Gaarne meetje.

Meetje : - En dat zal te pas komen, als ge later getrouwd zijt met Leineke.

Frans : - Later. Zal ik ooit getrouwd geraken ?

Meetje : - En waarom niet ?

Frans : - We verkeren al drie jaar. En er is geen vooruitzicht.

Meetje : - Er zal wel een keer een hofke openkomen, in afwachting dat ge op 't Polderhof komt boeren.

Frans : - Vader gaat hier nog lang de scepter zwaaien. En ik gun het hem Terwijl, op een ander hofke gaan...

Meetje : - Dat van Descheemaker komt open, heb ik gehoord.

Frans : - Waar zou ik het geld halen, om het over te nemen ?

Meetje : - Lenen, jongen. Dat moeten ze allemaal doen. En, ik heb een spaarboekje. Met twaalf duizend frank. Ze zijn van u, als ge wilt.

Frans : (Geeft meetje een zoen) - Goed meetje. Neen jong, ik ben gedoemd nog jaren jong te blijven, op ons hof te zwoegen, en ondertussen verlangend...

(Leineke op)

Leineke : - Verlangend, naar wat, mijn Frans ?

Frans : - Ha Leineke !

Leineke : - Eh, voorzichtig. Waar hebt ge dat nog gezien, een kus, met een mesje in zijn hand.

Meetje : - Frans hielp mij de laatste patatten schillen, Leineke.

Leineke : - Dag meetje, hoe gaat het ?

Meetje : - Och, zo en zo. Gelijk met het weer. Meer regendagen dan schor.

Leineke : - Gij moet toch geen zorgen maken. De vroegere bazin van 't gr 't Polderhof.

Meetje : - Vroeger, toen was Napoleon de keizer van Frankrijk. Maar later staken ze hem op een eiland.

Leineke : - Frans, ik heb nieuws.

Frans : - Ja..?

Leineke : - 'k Hoorde vertellen dat Scheemaker toch stopt met boeren.

Frans : - Meetje zei het mij ook daarjuist.

Leineke : - Zoudt ge niet, Frans, zouden wij niet...

Frans : - We zouden wat ?

Leineke : - Ge wilt toch boeren ? Op uw eigen ?

Frans : - 'k Ben de zoon van 't Polderhof.

Leineke : - De knecht...

Frans : - 'k Weet het. Maar ik kan mij niet permitteren om zelf boer te spelen. Daar is geld voor nodig. Veel geld.

Leineke : - Ge kunt lenen, Frans.

Frans : - Meetje zei het ook al. Maar om te lenen moet ge iets in de hand hebben. En wat heb ik ? Niets.

Leineke : - Wat spaarcenten toch. En, mijn ouders zouden ook bijleggen.

Frans : - Die hadden reeds zoveel tegenslagen, dat het wel bijna zero zal zijn, wat zij bezitten. En ge hebt nog een broer, en twee zusters.

Leineke : - Frans... We verkeren drie jaar.

Meetje : - Dat is te lang.

Frans : - 'k Zou willen trouwen, heel gaarne. Leineke, ge weet, dat ik veel van u hou.

Leineke : - Ja...

Meetje : - Van zolang verkeren komen er vodden.
 Frans : - Maar 'k zie geen uitweg !
 Leineke : - Ga dan ook in een fabriek werken, als zovelen.
 Frans : - In de slechte lucht.
 Leineke : - Kreveren van armoe in de goede polderlucht, is beter.
 Meetje : - De jongen zal hier de baas worden, Leineke. 't Polderhof van vader op zoon van De Sompels. Al drie geslachten.
 Leineke : - Zo kan het toch niet blijven duren. Eeuwig verkeren, zonder uitzicht. En, op uw vader wachten, tot hij op rust gaat, dat duurt nog twintig jaar.
 Meetje : - Ge moogt nooit op de ouderdom, of de dood van iemand wachten. Dat is niet schoon.
 Leineke : - Wij doen het. Noodgedwongen.
 Frans : - 't Leven is verdomme een janboel !
 Meetje : - Niet vloeken, Frans. Daar is nog nooit iets mee opgelost.
 Frans : - Nog min met geduldig met uw handen in uw schoot te wachten.
 Leineke : - Zoals wij.
 Frans : - 't Is om opstandig te worden ! Maar 'k loop met mijn kop tegen de muur.
 (Bernard en Yvo op)
 Bernard : - Ge moet met uw kop tegen geen muur lopen, maar naarstig werken. Wat valt er u nu tegen ?
 Yvo : - Ha niets zeker, nu dat zijn boterblommeke hier is.
 Bernard : - Leineke.
 Leineke : - Baas.
 Bernard : - Ge zijt eens binnen gesprongen ?
 Leineke : - 'k Moest hier voorbij, naar Vleeshouwers.
 Bernard : - Werkt die nog voor burgemeester De Munk ?
 Leineke : - 'k Geloof het wel.
 Bernard : - Dan verdient hij vast niet veel.
 Yvo : - Te weinig om te leven, te veel om te kreveren.
 Meetje : - De burgemeester is altijd een goed mens geweest.
 Bernard : - Moeder ! Dat is het toppunt ! Zoudt gij die blaze verdedige Vlak voor de kiezing ?
 Meetje : - 't Is toch zo.
 Bernard : - Nu ik zelf op kom. Tegen hem.
 Yvo : - En hij zelf een blaze... neen, neen, hij zelf burgemeester wil worden.
 Meetje : - 'k Heb altijd gezegd, dat wij bij onze stand moeten blijven, Bernard.
 Bernard : - Ik ben een grote boer, moeder ! Dat weet gij best. Op een eigen hof, eigen landerij en veel beesten.
 Yvo : - Maar de paardemeester zal eens moeten komen, baas. Drie koeien..
 Bernard : - Yvo, ge moet zwijgen.
 Meetje : - We hebben het ver gebracht. Dat is waar. Maar niet ver genoeg, om burgemeester te willen worden.
 Bernard : - Ik kan het ! En ik zal het kerdjw !
 Yvo : - Ge moet de baas niet onderschatten, zulle ! Hij heeft het huiske aan Nokkers Menne verkocht. Daarmee betaalt hij de kiezinge.
 Frans : - Dat huisje daar voor verkopen, 't is niet verstandig, vader.
 Bernard : - Ook zwijgen, gij !
 Frans : - Zelfs als ge wint, maar 'k twijfel er aan, brengt dat burgemeesterschap nooit zoveel op.
 Bernard : - Zou mijn eigen zoon vóór mij niet stemmen ! Ah gij loebas !
 Meetje : - Niet zo roepen, Bernard. Geen ruzie maken. Alstublieft.

Frans : - Natuurlijk stem ik voor u, vader. Maar dat belet niet, dat ik de zaken nuchter bekijk.

Yvo : - 'k Ben al een tijdje aan het trakteren in de cafés. Om voor de baas te stemmen. Daar zijn er niet veel nuchter, als ik buiten ga.

Frans : - In het kieskotje doen ze toch wat ze willen.

Bernard : - Als ze genoeg getrakteerd worden, zullen zij kerdjil voor mij stemmen !

Frans : - Ik hoop het.

Bernard : - Ge wenst het anders, eh ! 'k Weet het wel.

Frans : - Neen, vader. Uit mijn hart wens ik, dat ge de verkiezing wint. Maar alleen, tegen de partij van de burgemeester opkomen, 't is onmogelijk.

Bernard : - Alleen ! 'k Heb een volle lijst. En Pierre Van Hagen staat de tweede. Hij zit op een bureau in de stad, hij is een geleerde meneer en geeft mij raad.

Meetje : - Betty zal ook een madame worden, als ze met hem trouwt.

Bernard : - 'k Maak hem eerste schepen.

Yvo : - Misschien kunt ge mij veldwachter maken, baas ? Koone gaat binnen kort af.

Bernard : - Gij, Yvo ! Eh, ge kunt lezen of schrijven.

Yvo : - 'k Zal de mensen vragen hun eigen op de bon te zetten, als zij zonder licht rijden.

Frans : - Als zij zonder licht rijden is het donker. Ze zullen het niet zien.

Bernard : - Genoeg gezeverd. Maar dat staat vast, hier ziet ge de toekomstige burgemeester van Groenendorpe. En, Yvo, gemeentewerkman kan ik u maken.

Frans : - Dan blijft hij beter op het hof.

Bernard : - Niet dwarsliggen gij, eh ! Leer maar eerst goed de boerenstiel, eer dat ge opmerkingen maakt.

Frans : - Ik kan boeren, vader, zo goed als gij !

Bernard : - Ge zult nooit een hof uit de grond stampen, zoals ik. En welk een hof !

Frans : - 't Was uw vader.

Meetje : - Ja Bernard. Mijn Staf en ik, brachten 't Polderhof zover.

Bernard : - Ge hebt geluk gehad. Meer geluk dan verstand. Maar heb ik de akkers van Debbaut soms niet bijgekocht ?

Meetje : - Ge hebt er voor geleend.

Bernard : - Moet ge ons huishouden op straat brengen, moeder !

Yvo : - En 't is nog niet afbetaald. Elke maand komt meneer Kint om geld.

Bernard : - Wanneer gaat gij uw stomme smikkel eens houden ! Ge hebt nog geen nagel om u langs achter te krabben, en ge zoudt over geldzaken willen spreken.

Yvo : - Geen geld, en toch geen zorgen. Ah, wat is het leven schoon. En bazin Marie ? Gij hebt ook geen hof, en geen geld meer. En toch geen zorgen.

Meetje (stil) : - Moest ge 't goed weten, Yvo...

(Ginette en Betty op)

Betty : - Dag paatje. (Kust hem) Ahwel, ge ziet zo rood.

Bernard : - 'k Zal nog uit mijn vel springen !

Ginette : - Maken zij het u weer moeilijk, Bernard ?

Bernard : - Nogal.

Ginette : - Frans zeker. Ha, zijn lief is er ook. Dan voelt hij zich beresterk.

Leineke : - Ik moest hier voorbij, bazin.

Ginette : - En ge dacht Frans alleen te vinden.

Leineke : - Bazin !

Ginette : - Al drie jaar verkeren. De mensen klappen er van.

Frans : - Moeder !

Ginette : - Ge loopt in geen zak. Ze zien u dikwijls langs de velden, en de kanten zwerven. Vooral langs de doornen Dijk.

Frans : - We wandelen de Zondag in alle deftigheid.

Betty : - Ik en Pierre slenteren niet langs verlaten wegen. Wij gaan dikwijls naar Gent, in een chieke gelegenheid in de Veldstraat, een tas koffie drinken, en een taartje eten.

Ginette : - Op u valt er niets te zeggen, Bettytje. En Pierre zou zeker zijn schoenen niet vuil maken, in 't nat gras.

Betty : - Of in mollenhopen trappen. Of, in koedinges.

Yvo : - Hij is odeklonogust gewoon, want als hij ne keer, niet dikwijls, in de stal komt, houdt hij zijn zakdoek voor zijn neus.

Betty : - Wat zoudt ge anders van een heer verwachten... knecht ?

Bernard : - Ja, Pierre Van Hagen is een échte heer. Wat gij nooit zult zijn, Frans. Zelfs geen boer, als ik niet wil.

Frans : - Als het zo zit, vader, ga ik naar een fabriek werken.

Leintje : - Als wij het vragen, kan burgemeester De Munk u in Sidmar binnenhelpen.

Bernard : - Nonde kerdjie ! Onze burgemeester, die maar op één poot meer staat, zou de zoon van de nieuwe burgemeester aan werk moeten helpen. En in een fabriek dan nog.

Leineke : - Kent gij iemand anders, baas ?

Bernard : - Ja ! En nu ga ik een keer straffe koffie schenken. Frans, dat gevrei met Leine Pauwen, dat is gedaan.

(Leineke en Frans) : - Vader ! Baas !

Bernard : - Gedaan.

Meetje : - Maar Bernard, die kinders zien elkaar gaarne.

Bernard : - Ge kunt een jonge boerendochter met veel geld ook gaarne zien. Frans, ik heb iemand voor u op het oog.

Frans : - 'k Moet ze niet hebben, vader, al stond ze in het goud.

Bernard : - Klara Dekalwé, van 't hof in de Triest. Enige dochter, en haar vader is weduwnaar, oud en sukkelachtig.

Frans : - Maar Klara is zeker zes, zevenendertig jaar oud.

Meetje : - En lelijk.

Yvo : - Met een oude lelijke vrouw hebt ge altijd chance. Die lopen niet weg.

Bernard : - Haar vader is, zoals ik zei, een kadukkelijke weduwnaar.

Yvo : - Weduwnaars kunnen hertrouwen.

Bernard : - Wanneer gaat gij uw stom smoel eens houden ?

Ginette : - Hij bedoelt ons, Bernard. De onbeschaamderik.

Bernard : - Ja maar, ik was maar dertig jaar.

Ginette : - En gij nam een schone, jonge vrouw.

Yvo : - Die al drie lieven had gehad.

Ginette : - Wat zegt ge !

Yvo : - 'k Moet nu weg, op dievenjacht. Er is gisteren weer door de heining gekropen, op de karnemelkwei.

Frans : - Dat plan met die Klara, steek dat maar gerust uit uw hoofd, vader. Maar op 't Polderhof is 't niet meer te houden voor mij. Ik ga elders werken.

Bernard : - Ge gaat gij niets ! Of wel, boeren. Voorlopig in de Triest. En als Jef dood is, komen de twee hoven samen. Veel stukken land in de Andriespolder liggen naast elkaar. Ja watte, de zoon van burgemeester De Sompel zou in een fabriek gaan werken.

Yvo : - Burgemeester paf paf paf.
 Ginette : - Wat steekt ge weer uit, slimme !
 Yvo : - Ik schiet die beer, om zijn vel.
 Bernard : - Ga buiten schieten. Of neen, blijf nog een minuutje. 'k Heb een werkje voor u. Kiezingsbrieven ronddragen. Een hele pak. Frans...
 Frans : - Leineke, we zijn weg.
 Betty : - Ze gaan hun goesting doen.
 Frans : - Let gij maar op uw Pierre. 'k Zou meer kunnen zeggen.
 Betty : - Paatje, hoort ge dat !
 Frans : - Kom.
 (Frans en Leineke af)
 Ginette : - Frans wordt langs om moeilijker.
 Meetje : - Hij is braaf, en serieus.
 Ginette : - Ge moet hem harder aanpakken, Bernard. En hem verplichten met Klara Dekalwé te trouwen. 't Zou nogal 't een en 't ander zijn, later, twee hoven samen. Gij opperboer.
 Bernard : - We waren zo rijk als De Munk. Wat zeg ik ? Rijker. En ja, 't is maar juist ook, een burgemeester moet rijk zijn.
 (Pierre op)
 Pierre : - Goede dag, allemaal. (Omhelst Betty, zeer lang.)
 Bernard : - Hm. Hm.
 Meetje : - De jonge mensen van tegenwoordig.
 Yvo : - 't Zijn de lange vespers. Maar zonder orgelmuziek.
 Bernard : - Ge komt met goed nieuws af hoop ik, Pierre ?
 Pierre : - Ja, Bernard. 'k Ben op inlichtingen geweest, op de greffie.
 Betty : - Weeral over politiek. En mijn nieuwe rok en bloes hebt ge bijlange nog niet gezien.
 Pierre : - Toch wel, lieveke. 't Staat u beeldig. 'k Wou er u het een en ander over vertellen. Onder twee ogen.
 Betty : - O !
 Yvo : - Twee ogen zo blauw.
 Bernard : - 't Zal niet eer beteren, of als ik U ne keer twee blauw ogen sla.
 Yvo : - Watte, mij slaan. Ah, moest de oude baas Staf nu nog leven.
 Pierre : - We staan er goed voor, Bernard. Gaston Zegers trekt zijn poot terug, hoewel hij op De Munks lijst staat, zal hij later naar ons overlopen.
 Bernard : - Goed, zeg ! Zegers heeft een grote aanhang.
 Pierre : - Natuurlijk, dat begrijpt ge, met azijn vangt ge geen vliegen.
 Bernard : - Vroeg hij veel ?
 Pierre : - Vijftig duizend.
 Yvo : - Ja watte mijn hondeke !
 Bernard : - 't Is veel.
 Pierre : - Maar welk een psychologische schok brengt dat teweeg. Nogal wat gewichtiger dan dat handje centen.
 Ginette : - En ge hebt toch gezegd, Bernard, dat gans de som van 't huiskes aan de Westkade er aan mag.
 Pierre : - Juist, madame Ginette.
 Bernard : - 't Is toch veel.
 Pierre : - Ja maar, wilt ge burgemeester worden ? Wilt ge dat ?
 Bernard : - Van eigen ! Nu wij zover gevorderd zijn, nu de wagen volop aan 't rollen is.
 Pierre : - En hebt ge onze slogans vergeten ? De werkmensen moeten meer, veel meer, verdienen. De huishuren moeten omlaag. Langer slapen, minder werken. En iedereen zijn auto. Dat zal nogal inslaan. Gelijk een bom.

Yvo : - Bravo, goed gezegd. Meer verdienen. Dan krijg ik ook opslag, baas ?

Bernard : - Dat is voor andere bazen, Yvo. Maar, hebt ge goed geluisterd gij, naar wat Pierre vertelde ? In die zin moet ge ook in de cafés klappen, als ge trakteert. Allee, slimmerik, hoe zoudt gij het zeggen ?

Yvo : - Ela, ze hebben open gestaan hoor. Daarvoor zijn ze groot genoeg. 't Is simpel. De werkmensen meer huishuur betalen, hun lonen omlaag, minder slapen, langer gapen. En de nieuwe burgemeester rijdt iedereen overhoop met zijn auto. De bazin legt een bom, de dochter en Frans.

Bernard : - Schiet u van onder mijn ogen, gij !

Pierre : - En doe uw mond zo niet open, in de cafés.

Yvo : - 'k Moet de patron toch vragen : een rondeke voor iedereen ? Baas, met vliegen vangt ge geen azijn, zoals meneer Pierre zegt. Om te trakteren, heb ik ping ping nodig.

Bernard : - Ge krijgt nog drie duizend frank. Maar eerst de propaganda-biljetten rondragen. Eén in ieder huis.
(Bernard gaat naar de kast, neemt een sleutel onder een vaas en opent de kast. Neemt er een geldkoffertje uit.)

Betty : - Deze namiddag wordt er toch over geen politiek gesproken, Pierre

Ginette : - Is het waar, dat een nieuw benoemde burgemeester in Brussel door de koning en de koningin wordt ontvangen, Pierre ?

Pierre : - Ja madame Ginette.

Ginette : - Gij zult ook wel meemogen, Bettytje. We steken ons helemaal in 't nieuw. We zullen er nogal wat schoner uitzien dan Fabiola. Die trekt nooit op niet veel.

Bernard : - Kerdjie ! Doemnis ! Vervloekt ! Non_dé nondé !

Meetje : - Maar Bernard toch ! Hoor dat eens !

Bernard : - De donder is hier ingeslagen !

Yvo : - Allee. Al weken dat er geen wolkje aan de lucht is, baas.

Bernard : - De donder, zeg ik ! Mijn geld is weg !

Pierre : - Uw geld weg, Bernard. Hoe kan dat nu !

Ginette : - Het geld uit 't koffertje ! 't Geld van de verkoop van het huisje.

Bernard : - Ja, kerdjie ! Weg ! Leeg !

Meetje : - Is alles weg, Bernard ?

Bernard : - Nog duizend frank ligt er in.

Ginette : - Dan is het niet allemaal weg.

Yvo : - En kan ik een halve café trakteren.

Bernard : - Mijn koffertje leeg gestolen. Gotte toch !

Ginette : - Gestolen ? Dan zijn er dieven in huis geweest, Bernard ?

Bernard : - Natuurlijk dieven. De muizen kunnen er niet in. En Loebas heeft niet gebast. Dat is aardig.

Meetje : - Hebt ge het geld soms niet mislegd, Bernard ?

Bernard : - Meent ge dat ik roeketoe ben, in mijn hoofd !

Ginette : - Gelijk gij. Mijn Bernard mist nog niet.

Pierre : - Zoveel geld weg. We hadden er nog maar een dertig duizend uit gebruikt eh, Bernard ?

Bernard : - Zo iets, ja.

Pierre : - Hoe ga ik Gaston Zegers betalen ? Voor min of vijftig duizend doet hij het niet, zei hij. Bernard ! Ge gaat toch verder met uw campagne ?

Bernard : - Ik... Ik weet het niet ! Al mijn geld weg.

Ginette : - En ik die zo gaarne madame de burgemeestes zou geworden zijn. Bernard, we hebben een dikke spaarboek. En Meetje zit ook niet op droog zaad.

Meetje : - Ginette, ik heb niet veel. En 'k moet zelf de dokter betalen. als hij komt.

Ginette : - Ah natuurlijk. Zoudt ge willen dat WIJ aan uw oud vel meesteren ?

Bernard : - Ginette !

Ginette : - En hij komt zelden. Tenandere, in 't klooster is dat in de prijs begrepen.

Bernard : - Het klooster ? Wat hoor ik ?

Ginette : - Meetje spreekt er al een tijdje over...

Betty : - 't Is ook om ons te helpen, paatje.

Bernard : - Moeder, is dat serieus, ge zoudt naar 't klooster willen ? Ons hof...

Meetje (zacht) : - Mijn hof.

Bernard : - Ons hof verlaten ? 't Is niet waar eh ?

Meetje : - Ik... Soms zou ik...

Bernard : - Ge moet zo niet naar mijn moeder kijken, Ginette!

Ginette : - En gij hebt zo niet tegen mij uit te vallen, Naart ! Moet ik soms in de hoek gaan staan, met mijn handen op mijn kop, en naar boven kijken ?

Bernard : - Dat gedacht om naar 't klooster te gaan, dat wordt u opgedrongen eh, moeder ?

Meetje : - 'k Zou natuurlijk liever...

Bernard : - Ge zoudt niet, ge zult ! Hier zult ge blijven moeder, hier, op ons, op Uw hof, nondekerdje. En al stonden er tien Ginettes en Betty op hun kop, al kreeg ik gans Groenendorpe tegen mij, ja, al werd ik geen burgemeester, wat ik zielsgaarne zou worden, mijn oud moederke dat haar krom sloofde voor dat hof, die houd ik in ere. Die blijft hier !

Ginette : - Tien Ginettes tegen hem. Hoe affrontelijk. Precies of wij ooit van ze leven één woordje daarover spraken. Nietwaar, Bettytje ?

Betty : - Ja maatje.

Pierre : - Hoewel, Bernard, ik en Betty zouden natuurlijk ook gaarne trouwen. We verkeren al vier maanden.

Betty : - Overmorgen vijf, Pierre.

Pierre : - Juist lieveke. Vijf. En, alleen wonen, dat kunnen wij nog niet.

Yvo : - Wel alleen pateekes gaan eten. Oeloe.

Pierre : - De grootste, en de schoonste kamer boven is van meetje. Daar kan bij een slaapkamer...

Betty : - Een modern slaapkamer. Vijf deuren kleerkast.

Pierre : - Nog een salontje staan. Zo moest uw Betty, die ge zo gaarne ziet...

Yvo : - Al stonden er tien Bettys op hun kop, zei de baas...

Ginette : - Als ge die oude vervelende knecht niet doet zwijgen, eh Naart, trek ik er hier nog uit. Hoort ge 't !

Yvo : - Ik zaai tarwe en rogge, gij zoudt armoe zaaien, bazin.

Pierre : - Ge moet eens nadenken, Bernard. Wij kunnen niet eeuwig verkeren.

Meetje : - Daar komen voden van.

Pierre : - En als gij burgemeester zijt, en ik eerste schepen, zullen wij samen veel moeten bespreken. Hier inwonende, ware dat heel gemakkelijk.

Bernard : - Ik ben tegen geen trouw. Vooral daar Betty zulk een goede keus deed. Maar die kamer van mijn moeder, waar haar geliefde meubelkens staan, waar zij zich thuis en veilig voelt, daar komt niemand aan. We vinden wel iets anders, als het moet.

Betty : - Paatje zal mij nog in ons bakkot doen wonen, maatje !

Ginette : - Ehwel, dan zullen er ne keer tien Ginettes tegen hem op hun kop staan ! Hoort ge 't, Naart !

Yvo : - 'k Zal niet mogen kijken zeker, als al dat vrouwvolk op hun kop staat.

Bernard : - Yvo ! 't Is verloren gezaid. Maar ja, we dwalen af. Mijn geld is weg. Gestolen. De commissaris moet komen. Zo rap mogelijk.

Ginette : - Hadden wij nu een telefoon eh, 't duurde maar enkele sekonden Maar de rijke boer Desompel moet dat niet hebben. Te modern. Ook geen televisie.

Bernard : - Als ik zottekul wil zien, kijk ik rondom mij.

Yvo : - Of in de spiegel.

Bernard : - Ge rijdt seffens naar 't dorp, en de commissaris moet subiet rap naar hier komen.

Yvo : - Mag ik Frans zijn brommer nemen, baas ?

Bernard : - Ja. Dan zijt ge niet lang onderweg.

Yvo : - 'k Moet niet trakteren, in de Central ?

Bernard : - Met steentjes zeker ?

Yvo : - 'k Ga in hoogste vitesse rijden, baas.

Ginette : - En breek uw nek, als ge terugkeert.

(Yvo af)

Bernard : - Mijn geld weg. Zulk een grote som. De lijst met al wat er instak, zit nog in 't koffertje.

Pierre : - Daar waren de dieven niets mee.

Bernard : - Een lijst die ik van notaris Debroeke kreeg. Als het geld niet teruggevonden wordt, zie ik mij maar moeilijk burgemeester te worden Kerdjie ! Kerdjie !

(Bernard wil af gaan)

Pierre : - Eh, Bernard, 'k moest u nog wat vragen.

Bernard : - Mijn kop staat er niet naar.

Pierre : - Ja maar, Gaston Zegers...

Bernard : - Dat hij de pastoor zijn zegen vraagt. Voorlopig is het niets

Pierre : - Njet. Dat is weinig. En, ons trouwplannen, Bernard ?

Bernard : - Die gaan door. In de mis van zeven uur wordt er ook getrouwd

(Bernard af)

(Betty wenend) : - Om zeven uur. Hebt ge het gehoord, maatje ? 't Heeft nog maar twee keer plaats gehad, in Groenendorpe. Men heeft er maanden schand over gesproken, tot in Assenede. Ho, ik besterf het, moest zo- iets gebeuren.

Pierre : - Dan zou ik nog liever ongetrouwd samenwonen.

Meetje : - Lieve here, samenkluisen ! Niet trouwen ! Ah, moest nu de hel nog bestaan !

Ginette : - Zorg gij maar rap, dat ge met uw patatten weg zijt. En ruim de bijkeuken op. De antieke schotel staat er nog, waar Bernard zo gaarne op eet. Een kostelijk stuk. 'k Peins, dat hij een beroerte krijgt, moest er wat aan over komen.

Pierre : - Als hij maar geen beroerte krijgt, dat al zijn geld weg is.

Ginette : - Wat staat gij nog te gapen ! Voort, naar de bijkeuken, of moet ik de zweep van vroeger uit de hoek halen ?

Meetje : - 'k Ga al, Ginette, 'k ga al.

Ginette : - En u spoeden eh. Meteen hebben wij meer last met u, dan uw armoepensioentje dat ge binnen brengt.

Meetje : - 'k Schil toch de aardappelen, Ginette. Ik kuis de keuken op, 'k help met koken, en...

Ginette : - En 'k pest mijn schoondochter. Maar dat blijft niet duren, oude, 't blijft niet duren. Reken er maar op.

Meetje : - Bernard...

Ginette : - Zijt ge nog niet weg !
 Meetje : - Ja...
 (Meetje af)
 Ginette : - Ah, dat wijf moet hier buiten, of ik krijg wat !
 Betty : - Zulk een grote schone kamer dat zij boven heeft. 't Is als een danszaal.
 Pierre : - Ge hebt ze mij eens laten zien. Ja, dat ware 't ideaal om er te wonen na onze trouw. Voorlopig toch.
 Betty : - Tot wij een chiek appartement in Gent hebben ? Of een villa !
 Pierre : - Ik kan er nu nog niet naar uitzien, er kan van alles gebeuren.
 Betty : - Maar we trouwen toch ! Dat is zeker !
 Pierre : - Natuurlijk, lieveling. Kom hier, alle ga.
 (kust haar)
 Ginette : - Dat is tenminste romantiek en liefde. Oh, als ik daarbij aan mijn gorilla denk.
 Betty : - Waarom zijt ge met die aap getrouwd, maatje ?
 Ginette : - Och kind, jong zijn, geen ervaring.
 Pierre : - En geen geld... Desompel zat er warm in.
 Ginette : - Dat gaf de doorslag, natuurlijk. Er werd ook verteld, dat hij het op zijn longen had, als zijn vader.
 Betty : - Die is niet oud geworden.
 Ginette : - Ha, ge weet het. Naart zou ook niet oud worden.
 Pierre : - Maar hoe zit het hier, madame Ginette ? Moest er, natuurlijk schijnt hij een sterke bonk, maar soms is 't aardig in 't leven, moest er aan Bernard iets overkomen, hoe zit het dan met de erfenis ?
 Betty : - Meetje heeft ons haar hof vertekend.
 Ginette : - Ja. Maar er zijn veel komplikaties geweest. 't Schijnt dat Alida, zijn eerste vrouw, er ook sterk tussenzat.
 Betty : - Waar men nu nog spel over maakt. Moest ge in de put kunnen kijken, wat zou er nog van over schieten ?
 Ginette : - Frans krijgt de helft van het hof. En van alles.
 Betty : - Ahwel merci ! De helft. Voor hem alleen. En wij zijn met twee.
 Ginette : - 'k Heb er al zo dikwijls over gezaagd met Bernard. Maar hij kan er ook niets aan veranderen.
 Betty : - En hoe meer wij werken en sparen, hoe rijker die blageur wordt.
 Pierre : - Eerlijk gezegd Betty, gij werkt er niet al te veel voor.
 Betty : - Ha, dat valt mij tegen van u, Pierre ! Wilt ge mij in de koe-dinges zien trappelen !
 Pierre : - Neen neen. Natuurlijk niet, lieveke.
 Betty : - Ge moet het maar zeggen. Louis Vandeval, uit de Leegstraat, wandelde Woensdagavond een eindje met mij mee.
 Ginette : - Betty !
 Pierre : - Lieveke ! Ge moogt mij niet verkeerd verstaan ! 'k Geloof, in die vier maanden heb ik u toch genoeg bewezen, hoe veel ik van u houd.
 Betty : - Ge spreekt met paatje meer over zijn burgemeesterschap, dan over lamoer met mij.
 Pierre : - Juist. Omdat, als hij burgemeester word, en ik eerste schepen, we het fortuin zomaar voor 't pakken hebben. Een prachtig gemeubelde vill een chieke auto.
 Ginette : - Een mercedes ?
 Pierre : - Voor mijn jong schoon vrouwke, mijn madamke, wil ik zeggen, de prachtigste kleren.
 Ginette : - En juwelen.
 Pierre : - Een kuisvrouw elke dag. En nog een dienstmeisje ook.

Betty : - Dat is wel een beetje overdreven, zeker ?

Pierre : - 't Is geen woord teveel gezegd. Maar mijn zoeteke moet wat geduld hebben.
(omhelst haar)

Ginette : - Ja... geduld leert ge maar met de jaren. Als ge jong zijt, zoudt ge uit uw vel springen. Later zijt ge blij, dat ge nog een vel hebt.

Pierre : - Kom lieveke, we gaan nog een luchtje scheppen.

Ginette : - Niet te lang weg, eh ! Binnen een klein uurke eten wij.

Pierre : - Een keer tot achter de Stroostraat. Verder niet. Dag madame
Ginette.

Ginette : - Dag Pierre.

(Betty en Pierre af)

Ginette : - Een charmante beleefde jonge heer. Spijtig, hij verdient het zout in zijn pap niet. En heeft het hoog in de bol. Maar, als het een beetje meezit, kan hij het ver brengen in de politiek. En dan veel geld verdienen. Kijk ne keer hoever Achiel Van Acker in de tijd gekomen is ? Van arm werkmenske, tot eerste minister. En tot direktieur van de kolonmijnen. Als ge het de mensen maar kunt wijsmaken. En dat kan Pierre. 'k Geloofde er bijna zelf in, (geluid van iets dat breekt) in zijn chieke villa met... Potdorie, wat is dat ! Breuk ! Meet ! Meet ! Wat steekt ge nu weeral uit !

(gaat in de zijdeur kijken)

Ginette : - Wat is er gebeurd ? 'k Hoorde daar... Neen, 't is toch niet waar ! Dat kan niet ! Die schone antieke porceleinen schotel. Kom hier (Meetje op)

Ginette : - Ahwel, lompe lutte, ge hebt hem laten vallen.

Meetje : - Oh Ginette ! Die schotel was blinkend afgewassen. 'k Wou hem afdrogen.

Ginette : - En ge liet hem op de vloer pletsen.

Meetje : - Hoe 't gebeurd is, ik weet het niet.

Ginette : - Geen gevoel meer in uw klauwen, oud worden. Niets meer waard zijt ge. Een slappe vod.

Meetje : - 'k Was pertang zeer voorzichtig.

Ginette : - 'k Zie het. En in zes, zeven stukken. Lijmen kunt ge dat niet meer.

Meetje : - Oh, 'k ben zo verschrokken.

Ginette : - 't Zal nogal wat aanhangen van Bernard !

Meetje : - Hij hield veel aan die schotel.

Ginette : - Meegebracht uit Monchau. Voor één keer dat hij weg ging, met de boerengilde. En hij heeft er veel geld voor betaald.

Meetje : - 'k Weet het. 't Spijt mij zo. 'k Zal het terugbetalen van mijn spaarboekje, Ginette.

Ginette : - Ge zult gij niets. Weet ge, wat ge zult doen, nu, op staande voet uw pakje maken, wat oude bucht van u inpakken, en u klaar maken om naar 't klooster te gaan.

Meetje : - Naar 't klooster ! Neen Ginette, neen. Dat is mijn dood !

Ginette : - Dood moeten wij allemaal. Wij later, maar gij zijt oud, bij u is het korter bij.

Meetje : - Laat mij hier blijven, Ginette !

Ginette : - 'k Ben Zondag bij de overste geweest. 'k Heb een schone rege-ling voor u gevonden.

Meetje : - Ge hebt het reeds gearrangeerd ?

Ginette : - 'k Wist, dat ge zoudt gaan. Met uw klein pensioentje, en een beetje bijleg van ons, zult ge bij Valerie Debuk op dezelfde kamer kunnen zijn.